

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
СЛУЖБИ ЗА ОПШТЕ И ПТАВНЕ ПОСЛОВЕ

Националном савету за високо образовање

ПРЕДМЕТ: Захтев за поништење решења о акредитацији основних студија педагогије на Педагошком факултету у Ужицу

Филозофски факултет Универзитета у Нишу, као матична високошколска установа за научну област *Педагошке и андрагошке науке* на којој се реализују основне, мастер и докторске студије педагогије, упућује Националном савету за високо образовање

ЗАХТЕВ

да поново размотри своју одлуку, узме у разматрање релевантну документацију и додатне значајне чињенице, и донесе решење којима се поништава акредитација студијског програма основних академских студија педагогије на Педагошком факултету у Ужицу.

Образложење

Решење о акредитацији основних академских студија педагогије коју је Педагошки факултет у Ужицу (Универзитет у Крагујевцу) добио од Националног савета за високо образовање захтева озбиљно преиспитивање.

1. Сходно Закону о високом образовању факултет остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки рад у дефинисаној научној области. Педагошки факултет у Ужицу (до пре две године Учитељски факултет у Ужицу) не испуњава управо овај услов за акредитацију студијских програма педагогије.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом наведене установе (члан 2.) дефинисана је матична област факултета – **дидактичко-методичке науке** (навод из Статута Универзитета у Крагујевцу, Педагошког факултета у Ужицу: „Факултет је високошколска јединица у саставу Универзитета у Крагујевцу са својством правног лица, која остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки и стручни рад у једној или више области и реализује стално стручно образовање и усавршавање, у образовно-научном пољу друштвено-хуманистичких наука. **Факултет је матичан у**

области дидактичко-методичких наука.” доступно на <https://pfu.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2022/02/Propis-Statut-PFU-2020.pdf>

Сходно наведеном, овај, како и остали Учитељски (Педагошки) факултети нису матични факултети за студијске програме из области *Педагошко-андрагошких наука*.

2. Према Закону о високом образовању и Националним стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма, студијски програми основних, мастер и докторских студија педагогије акредитују се у Републици Србији искључиво у оквиру филозофских факултета. На овај начин обезбеђују се услови да дефинисани циљеви и исходи студијског програма, као и компетенције свршених студената почивају на интердисциплинарном утемељивању на релеватним психолошким, филозофским, антрополошким, андрагошким и социолошким знањима. Испуњавање овог услова могуће је само на Филозофским факултетима који су матични за ове области. Такође, сходно захтеву о обезбеђивању вишег нивоа интернационализације високог образовања, Филозофски факултети једини могу студентима сва три нивоа студија да пружи и осигурају неопходна знања и компетенције страних филологија.

3. Као факултет чија је матична научна област методика наставе, и то разредне наставе, ова установа не обезбеђује ни елементарне капацитете за развој научне области педагогије. Са само три наставника који имају звања из научне области педагогије доводи се у питање: (1) квалитет реализовања наставе већег броја предмета из различитих педагошких дисциплина (предшколска, основношколска, средњошколска, високошколска, дидактика, методологија педагогије, породична педагогија, социјална педагогија, андрагошке дисциплине и др.) на више студијских програма; (2) научно-истраживачка компетентност наставника за сваку од тих дисциплина и (3) квалитет научног доприноса који ови наставници треба да остваре у таквој разноврсности педагошких дисциплина.

4. Посматрајући тренутну структуру наставног кадра на поменутом факултету лако се може говорити о дискутабилности једног од кључних стандард за акредитацију студијског програма педагогије: Стандард 9 – Наставно особље. Наиме, према упутствима за примену овог стандарда научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној области. Како наставници наведеног факултета у највећој мери поседују квалификације за методичку област али не и област педагошких и андрагошких наука, јасна је упитност једног од кључних критеријума стандарда (стандард 9). Такође, сасвим је извесно да у приказаној раноликости педагошких дисциплина коју релизује мали број наставника, они не могу испунити ни други део овог критеријума а то је да имају најмање 5 референци из уже научне, односно стручне области из којих би изводили наставу на студијском програму.

5. У оквиру истог стандарда 9 – Наставно особље, такође један од услова је да од укупног броја часова активне наставе предавања на студијском програму изводе 70% наставници у радном односу са пуним радним временом. Поставља се питање колико је укупно наставника из педагошке и андрагошке области предвиђено за наставу на овом студијском програму? Са близу 70% наставника из области методика предмета разредне наставе, не може обезбедити заступљеност свих релевантних педагошких предмета и педагошких научних области које су потребне за формирање стручног профила педагога. Сходно наведеном несумњиво је да Педагошки факултет у Ужицу нема наставни кадар који може на адекватан начин да профилише и развија савремене компетенције дипломираних педагога.

6. Наставни кадар Педагошког факултета у Ужицу није довољан да обезбеди квалитетан научно-истраживачки рад у области педагошке науке као што то имају

филозофски факултети. Ови факултети уз катедре, студијске групе или департмане за педагогију имају и велики број сродних департмана чији научно-истраживачки рад доприноси интердисциплинарном истраживању многобројних педагошких проблема. Такође, у оквиру ових факултета постоје и Институт и односно Центри за педагошка истраживања. А и постојање издавачке делатности ових факултета у значајној мери је оријентисано на развој педагошких истраживања.

7. У времену када студије друштвених наука и посебно наставничке факултете из године у годину прати тренд све мањег интересовања матураната не постоје оправдане друштвене, економске нити стручне основе за акредитацијом нових студијских програма основних студија педагогије. Четири акредитована студијска програма основних, мастер и докторских академских студија педагогије (Београд, Нови Сад, Ниш и Косовска Митровица) више него задовољавају реалне потребе система образовања и васпитања у Републици Србији, и актуелног тржишта рада.

8. Акредитација студијског програма педагогије на Педагошком факултету (Учитељском) не обезбеђује испуњавање Стандарда 6 - Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма. Ниједан Учитељски факултет на Европском простору, а и шире, не образује дипломиране педагоге.

9. Акредитовање студијског програма педагогије на Педагошком факултету у Ужицу може да подстакне и остале учитељске факултете на овакав корак чиме би дошло до попутног урушавања не само педагошко-андрагошких наука и педагошке струке, већ и генерално високошколског образовања у Републици Србији.

Имајући у виду изнете чињенице, мишљења смо да не постоји основ да Педагошки факултет у Ужицу поседује акредитацију за основне академске и мастер студије педагогије, и сматрамо да је неопходно да се донесе решење о поништењу акредитације основних студија педагогије на Педагошком факултету у Ужицу.

Ниш, 15. март 2022.

Декан Филозофског факултета Универзитета у Нишу
Проф. др Наталија Јовановић
